

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 5P/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519201896
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pavlíková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2019:3519201896.2

Uznesenie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom vo veci starostlivosti súdu o mal. W. C., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa rodičov matky: Y. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, a otca W. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, C.É. B. C. A., o návrhu starej matky H. C., bytom A. XXX, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

„Matke Y. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. XXX, sa nariaďuje, aby maloletého W. C., nar. XX.XX.XXXX odovzdala do dočasnej starostlivosti starej matky H. C., bytom A. XXX.

Otcovi W. Ž., sa ukladá, aby výživné, ktoré mu na mal. W. bolo určené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/352/2011-43 zo dňa 21.05.2012 vo výške 120,- eur mesačne dočasne poukazoval na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom.

Matke sa ukladá prispievať na výživu mal. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 30% zo sumy životného minima mesačne na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce sociálnych vecí a rodiny.“

o d ō v o d n e n i e :

1. Stará matka H. C. podala dňa 26.06.2019 na tunajší súd návrh na zverenie maloletých detí: I. C., nar. XX.XX.XXXX, W. C., nar. XX.XX.XXX1 a B. W., nar. XX.XX.XXXX do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Spolu s návrhom vo veci samej podala stará matka návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil matke maloletých detí povinnosť odovzdať ich do jej dočasnej osobnej starostlivosti.

2. Keďže vykonaním šetrením súd zistil, že každé z troch maloletých detí má iného otca, uznesením č.k. 5P/39/2019-4 zo dňa 27.06.2019 vylúčil na samostatné konanie návrh na zverenie mal. W. C. (vec bola zapísaná pod sp. zn. 5P/41/2019) a mal. B. W. (sp.zn. 5P/42/2019).

3. Svoj návrh na vydanie neodkladného opatrenia stará matka odôvodnila tým, že matka maloletých detí sa o tieto riadne nestará, požíva vo veľkej miere alkoholické nápoje, odchádza z domu preč a necháva jej deti na starosti. Keď príde, ľahne si a spí. Nemajú riadne navarené, peniaze jej nevychádzajú. Na konci mesiaca už nemá na nič, deti nemajú zaplatené šeky, nemajú na autobus do školy. Z roboty nechodí priamo domov, z poobednej zmeny príde na druhý deň pred obedom, z nočnej napoludnie. O deti sa zatiaľ stará matka. Keď matke niečo povie je na ňu strašne vulgárna, agresívna, dokáže ju aj udrieť. Vyhráža sa jej, že ju zabije v spánku. Keď je matka opitá, deti nesmú nikam ísť ani za starou matkou musia byť v izbe. Preto v záujme pomoci maloletým deťom navrhla, aby boli zverené jej. Ďalej by bola rada, keby sa dcéra odsťahovala, bolo jej nariadenie liečenie a aby starej matke na deti riadne platila rovnako ako otcovia detí. Tí o deti, okrem I. nejavia o ne záujem. Stará matka by chcela, aby deti ostali

u nej, kde sú doma, sú zvyknutí, majú sa navzájom radi. Matky sa bojí, nechce aby s nimi žila. Nemá dobrý vplyv na deti, nič ich neučí a nie je pre ne dobrým príkladom. Keď sa polepší a bude schopná sa o deti postarať nech si ich vymôže späť.

4. Z rodného listu maloletého W. vyplýva, že tento pochádza zo vzťahu matky Y. C. X. W. Ž., nar. XX.XX.XXXX. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 5P/352/2011-43 zo dňa 21.05.2012 bol maloletý zverený do starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 120,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom vo veci na žiadosť súdu vykonal sociálne šetrenie, z ktorého vyplynuli nasledovné zistenia: stará matka aj matka so všetkými deťmi žijú v poschodovom dome na adrese A. XXX, matka s maloletými deťmi na poschodí stará matka na prízemí. Obe domácnosti sú kompletne zariadené.

Stará matka uviedla, že matka maloletých detí pije vo zvýšenej miere už niekoľko mesiacov, najmä cez víkendy, kedy odchádza od detí. Stáva sa to ale aj v týždni, po práci. Vracia sa v noci alebo ráno. Pije, pokiaľ má peniaze. Pod vplyvom alkoholu je agresívna, viac krát ju pod vplyvom alkoholu fyzicky napadla, v domácnosti musela zasahovať hliadka OO PZ. Matka detí starej matke detí aktuálne neprispieva na domácnosť, stará matka uvádza, že za dcéru dokonca uhradza pôžičku so splátkou 100 € mesačne. Deti starú matku rešpektujú, v prípade zverenia by ich nechala bývať tak ako doteraz, ak by im to vyhovovalo. K deťom sa matka, keď nemá vypité, správa dobre, ale ani keď má vypité, jej agresivita nie je namierená voči deťom. Deti rozdeľovať nechce, pretože podľa jej slov majú k sebe vytvorené citové puto. O deti sa dokáže namiesto matky plnohodnotne postarať. Matka sa deťom veľmi nevenuje, neučí sa s nimi, problémy v škole najmä u mal. I. nerieši. Problémy s deťmi nie sú žiadne. á vypité, správa dobre, ale ani keď má vypité, jej agresivita nie je namierená voči deťom.

Matka maloletých detí je zamestnaná vo firme N. A. O. D., momentálne je na PN. Uviedla, že o návrhu svojej matky vie, viackrát sa jej s tým „vyhrážala“. Podľa jej slov, momentálne medzi sebou nekomunikujú. Priznala, že keď ide von s kamarátkami, „tak si niečo dá“. Nebýva to ale často. So svojou matkou nevychádza dobre, ich vzťah sa zhoršil po úmrtí otca. Problémy s alkoholom nepriznáva, iba občasnú konzumáciu s kamarátkou. K opakovaným zásahom hliadky OO PZ v ich domácnosti uviedla len toľko, že to ich volá jej matka. K návrhu svojej matky na zverenie detí do svojej starostlivosti sa nevyjadrila, uviedla len, že medzi deťmi je veľmi dobrý vzťah a nemali by sa deliť. Z otcov detí sa zaujíma len otec mal. I., ktorá k nemu chodíva.

Maloletý W. uviedol, že mama hovorila, že k nim príde „sociálka“ a majú povedať pravdu. Nevadilo by mu, keby sa o nich nejaký čas starala babka. Mamu má rád, je super. K babke chodievajú, majú u nej hračky. V škole sa učí dobre, mal samé jednotky na koncoročnom vysvedčení.

Maloletá I. uviedla, že by nechcela, aby sa o ňu babka starala. Babka jej stále rozkazuje a ona potom nemá čas pre seba. Doma nemá žiadne povinnosti. S otcom sa stretáva, ale spať u neho nechce. Mama s babkou sa stále hádajú, babka mame stále niečo rozkazuje.

Mal. B. sa vzhľadom na vek k veci nevyjadril.

Dožiadaním Základnej školy v Starej Turej bolo zistené, že maloletá I. patrí medzi prospechovo slabších žiakov, má slabšiu domácu prípravu, ale dochádzku má dobrú. Správanie je bezproblémové. Na rodičovské združenia ani mimo nich nechodí nikto. Maloletý W. sa učí veľmi dobre, je bezproblémový, dochádzku má dobrú. Starostlivosť o neho bola bez nedostatkov. Matka bola len na prvom rodičovskom združení. Iné podstatné skutočnosti k starostlivosti o deti škola neuviedla.

Zo správy OO PZ Stará Turá z 01.07.2019 vyplýva, že matka maloletých detí Y. C. nemá v evidenciách OO PZ záznam o spáchaní trestného činu ani priestupku. Dňa 25.06.2019 bola na menovanú privolaná hliadka OO PZ Stará Turá matkou menovanej, ktorá uviedla, že jej dcéra odišla z domu, pričom zanechala doma choré dieťa a vrátila sa pod vplyvom alkoholu, na čo sa medzi nimi strhla hádka. Trestné oznámenie stará matka odmietla podať. Matka detí sa podrobila dychovej skúške s výsledkom 1,15 mg/l. V správe sa uvádza, že matka maloletých detí sa aj v minulosti dopúšťala obdobného konania.

Na základe uvedených skutočností zastáva kolízny opatrovník názor, že návrh starej matky na dočasné zverenie maloletých detí do svojej starostlivosti je dôvodný, preto mu odporúča vyhovieť a zároveň určiť vyživovaciu povinnosť rodičom detí vo výške minimálneho výživného na účet ÚPSVaR Nové Mesto nad Váhom. Dočasným zverením maloletých detí do starostlivosti starej matky sa vytvorí priestor pre matku detí k doriešeniu jej postoja ku konzumácii alkoholických nápojov ako aj k stabilizácii výchovného prostredia pre maloleté deti.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa ods. 2 na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 360 ods. 1 a 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

10. Podľa § 367 ods. 1 až 4 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

11. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len „ZR“), súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 119b ods. 5) ZR, súd môže na návrh povinného alebo osoby, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zmeniť povinnosť povinného poukazovať výživné osobe, ktorej bolo zverené dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti, na povinnosť poukazovať toto výživné úradu práce sociálnych vecí a rodiny, a to aj ak nerozhoduje o zmene výživného.

14. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých má mať vzhľadom na skutočnosť, že ide o súdnu úpravu bezprostredne dotýkajúcu sa záujmov maloletých detí (ktorým sa priznáva osobitný stupeň ochrany), avšak pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, bez vykonania riadneho dokazovania, miesto len tam, kde bez okamžitého zásahu zo strany súdu vo forme bezodkladnej úpravy pomerov sú záujmy, starostlivosť, výchova, či dokonca zdravie alebo život maloletého vážne ohrozené.

15. V prejednávanej súd dospel k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia na odovzdanie maloletého do starostlivosti starej matky je dôvodné. Pri zisťovaní pomerov v rodine maloletého bolo zo strany úradu práce sociálnych vecí a rodiny vykonané šetrenie pomerov, na základe výsledkov týchto zistení mal súd osvedčenú existenciu dôvodov, ktoré viedli k nariadeniu predbežného opatrenia a teda k zvereniu maloletého do starostlivosti starej matky. Matka maloletého v súčasnosti v dôsledku nadmerného užívania alkoholu nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého pričom toto sociálne závadové správanie dosahujú taký rozmer, ktorý odôvodňuje nariadenie zmeny v starostlivosti o maloletého a jeho

zverenie osobe, ktorá bude dostatočne zodpovedná a schopná zabezpečiť starostlivosť o maloletého v požadovanej miere. Takouto osobou je stará matka maloletého. Maloletý je na jej starostlivosť zvyknutý, nakoľko túto zabezpečuje vždy, keď ju matka nie je schopná zabezpečiť. Maloletý sa pri neformálnom výsluchu vyjadril, že by mu nevadilo, keby sa o neho starala babka. Z tohto dôvodu súd zastáva názor, že dočasné zverenie maloletého starej matke je v jeho najlepšom záujme.

16. Zároveň bolo potrebné rozhodnúť o vyživovacej povinnosti oboch rodičov. Otcovi maloletého bola bez rozhodnutia o zmene výšky výživného uložená povinnosť poskytovať výživné na maloletého podľa ostatného určenia súdom t.j. vo výške 120,- eur na adresu úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Keďže podľa aktuálne účinného zákonného ustanovenia § 45 ods. 8 ZR sú rodičia v prípade zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti povinní poukazovať výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a nie osobe, v ktorej náhradnej osobnej starostlivosti sa maloleté dieťa nachádza, súd na podnet kolízneho opatrovníka zmenil povinnosť otca maloletého dieťaťa poukazovať výživné matke na povinnosť poukazovať toto výživné úradu práce sociálnych vecí a rodiny. Zároveň rozhodol o vyživovacej povinnosti matky, ktorú stanovil v zákonom stanovenej minimálnej výške.

17. V priebehu ďalšieho konania o návrhu na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti budú podmienky u oboch rodičov, ako aj u starej matky rovnako ako schopnosť zabezpečovať výchovu maloletého a majetkové pomery oboch rodičov, najmä matky predmetom rozsiahlejšieho šetrenia.

18. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím dobrovoľne splnená, možno podať návrh na výkon rozhodnutia.

Toto rozhodnutie je vykonateľné vyhlásením.